

Ons pedagogisch handelen buitenschoolse opvang Kameleon Elzenstraat

Op de website van KION zie je onder *Zo werken wij* hoe we in ons beleid vorm hebben gegeven aan de pedagogische doelen en onze pedagogische uitgangspunten.

In dit document staat hoe we de pedagogische uitgangspunten bij onze locatie praktisch uitwerken. Als we eventueel iets extra's doen of anders werken dan in het algemene beleid beschreven staat, dan vind je dat hier ook in terug.

Samen met de praktische informatie geeft dit document de informatie die specifiek is voor deze locatie.

Januari 2023

Professionalisering en kwaliteitsverbetering

Bij KION hechten we waarde aan pedagogisch kwaliteit en stimuleren we deze op verschillende manieren. We geloven in het blijven leren en ontwikkelen van onze medewerkers.

Al onze locaties hebben jaarlijks de wettelijk verplichte 50 uur voor beleidsontwikkeling ter beschikking. Van deze 50 uur worden 38 uur ingezet door de beleids- en stafmedewerkers Pedagogiek. Zij werken op centraal niveau aan het borgen en versterken van de pedagogisch educatieve kwaliteit door ontwikkeling van beleid en hulpmiddelen voor de locaties. De coach heeft voor iedere locatie jaarlijks 12 uur beschikbaar voor implementatie van dit beleid.

Bij onze locatie krijgen we ondersteuning van pedagogisch coach Justin Poelman.

De coach ondersteunt bij de verbetering van de pedagogische kwaliteit. De coach begeleidt en traint de medewerkers bij het pedagogisch handelen en ondersteunt en adviseert de clustermanager op pedagogisch gebied. Hiernaast implementeert de pedagogisch coach ons pedagogisch beleid naar concrete situaties in de groep en signaleert ontwikkelingen, knel- en verbeterpunten. Ieder jaar voert de pedagogisch coach een pedagogische meting uit. Met de uitkomsten stellen wij een (pedagogisch) doel vast waaraan we dat jaar extra aandacht besteden.

Komend jaar richten wij ons bij onze locatie op het volgende pedagogisch doel: In 2023 willen we graag meer aandacht geven aan het individuele kind. Hierbij ligt de focus op een klein groepje kinderen, door middel van het aanbieden van kleine activiteiten die aansluiten bij de behoefte van de kinderen.

In ons lokale ontwikkelplan, onderdeel van het KION jaarwerkplan 2023, staat concreet uitgewerkt hoe we specifiek bij deze locatie inzetten op de ontwikkeling en kennisverbreding van onze medewerkers.

Voor de coaching van de pedagogisch medewerkers is jaarlijks minimaal 10 uur per fte wettelijk verplicht. Voor onze locatie betekent dit 7,8 uur per jaar.

We bieden emotionele veiligheid, betrokkenheid en warmte

We creëren een open, warme sfeer waarin kinderen zich op hun gemak voelen. We zijn geïnteresseerd in wat je kind bezig houdt en kunnen genieten van de mijlpalen die we bij je kind zien. We gaan uit van positieve aandacht, waardering en stimulans. Op z'n tijd hoort daar natuurlijk ook hulp, bescherming en steun bij.

Voorbeelden

- Als de kinderen bij de bso gewend zijn en naar de volgende leeftijdsgroep gaan, kijken we of ze daar aan toe zijn en bespreken dit met de ouder(s). Een aantal kinderen vindt het spannend om naar de volgende leeftijdsgroep te gaan. Deze kinderen kunnen eerst rustig wennen. Zij eten bijvoorbeeld eerst alleen fruit mee en blijven een volgende dag iets langer. Als we de kinderen goed voorbereiden op wat ze gaan doen en wie er op de nieuwe groep is, gaat het wennen goed.
- Bij het organiseren van activiteiten vragen we aan de kinderen waar ze aan denken en wat ze zouden willen doen qua activiteiten. We proberen dit zoveel mogelijk in te passen in het rooster. Ook als kinderen zelf met een spel of activiteit komen, proberen we hier op in te spelen.

Kijken en luisteren naar kinderen staan centraal

Of het nu om een baby gaat die huult of een bso kind dat zich lijkt te vervelen; alleen met goed 'kijken en luisteren' leren we onze kinderen écht kennen. Met extra aandacht van ons, moeilijker spelmateriaal of een speciale activiteit, kunnen we dan inspelen op die specifieke behoefte. We volgen het welbevinden en de ontwikkeling van alle kinderen. Bij de buitenschoolse opvang hebben kinderen hierin natuurlijk ook (en soms zelfs letterlijk) een eigen stem.

Voorbeelden

- We hebben gemerkt dat de kinderen behoefte hebben aan een rustig plekje waar ze lekker een boekje kunnen lezen. Sommige kinderen hebben daar behoefte aan na een lange schooldag. Wij hebben toen de bouwhoek verplaatst. De oude bouwhoek hebben we omgebouwd tot leeshoek. Hier staan een lekkere banken met veel kussens. Deze hoek wordt ook veel gebruikt om hutten in te bouwen, zodat kinderen een nog veiliger hoekje voor zichzelf kunnen creëren.
- Als we zien dat de kinderen na school erg energiek zijn, dan zorgen we ervoor dat het fruitmoment niet te lang duurt en gaan we hierna naar buiten of naar het stoeihok 'de Jungle' om een spel te doen. Het kan ook zijn, dat we dit alleen doen met de kinderen die daar behoefte aan hebben.

We hebben respect voor autonomie van kinderen

Al op jonge leeftijd is je kind een eigen persoon met behoeften en eigenschappen die bij jouw kind passen. Bij een jong kind dat heel erg van bewegen houdt, verwachten we niet dat het een half uur stil aan tafel zit. Deze eigenheid van kinderen maakt ons vak écht interessant. Daarnaast kunnen kinderen al heel jong veel zelf. Wij nemen hier in de groep bewust veel tijd voor. Je eigen brood smeren, zelf een oplossing bedenken voor een probleem, kiezen aan welke activiteit je meedoet. Liever zelf met een boek op de bank als de rest buiten is? Het kan allemaal.

Voorbeelden

- We zorgen ervoor dat kinderen zoveel mogelijk zelf de materialen, waarmee ze willen spelen, kunnen pakken. Bijvoorbeeld de kleurplaten, de potloden, maar ook de boeken en het bouw materiaal liggen op plaatsen waar de kinderen bij kunnen.
- We hebben regelmatig gesprekjes met kinderen om hun ideeën over de bso en de activiteiten te achterhalen. Soms komen de kinderen met een spel dat zij willen spelen of willen een paar kinderen een poppenkastvoorstelling geven. We laten dit de kinderen zoveel mogelijk zelf doen en bieden ondersteuning als dit nodig is.
- Kinderen doen zoveel mogelijk zelf. Tijdens het brood eten smeren de kinderen in principe hun eigen boterhammen, helpen ze mee de tafel te dekken en ruimen ze af na het eten. Vooral dat laatste vinden ze fijn om snel te doen, zodat ze na het eten snel weer aan de tafels kunnen spelen.

We bieden brede uitdaging en plezier

Bij onze locaties en groepen is alles zó ingericht dat kinderen volop de ruimte hebben met spel, materialen en activiteiten. Materialen die nieuwsgierig maken, spelbetrokkenheid en plezier geven. Daar komt het nodige water, zand, pasta, klei, bouw materiaal, verf, gereedschap en zelfs dieren bij kijken! We zorgen voor een breed aanbod van diverse activiteiten op alle verschillende ontwikkelingsgebieden. Gericht op een individueel kind, (kleine) groepjes kinderen of juist met z'n allen.

Voorbeelden

- We gaan buiten wel eens op zoek naar beestjes, om te onderzoeken. Hiervoor hebben we speciale bakjes, tangetjes, netjes en een vergrootglas aangeschaft. Ook hebben we wel eens een wit laken onder een boom gelegd en gekeken wat daar allemaal op viel.
- We proberen per week zoveel mogelijk verschillende soorten activiteiten aan te bieden. Een kookactiviteit (bijvoorbeeld appelmoes maken), knutselen (bijvoorbeeld een masker maken, armbandjes rijgen), muziek (liedjes zingen of stopdans), een spel (vies-en-lekker of Annemaria Koekoek), of drama (een toneelstukje maken of een verhaal naspelen). In de vakantie hebben we twee tot drie verschillende activiteiten per dag zodat er zeker voor ieder kind een activiteit bij is die hij/zij leuk vindt.

We bieden ritme en structuur

De vertrouwde gezichten van pedagogisch medewerkers en van de kinderen in de groep zijn een belangrijk houvast. Net als de eigen groepsruimte en een rustige inrichting. Duidelijkheid komt ook terug in het ritme en programma van de ochtend, middag of dag, een aantal algemene huisregels en afspraken. Ook eigen (groeps)rituelen dragen hier aan bij. Dit biedt jonge kinderen voorspelbaarheid en vertrouwen in het verloop van de dag. Bij de buitenschoolse opvang verspreiden de kinderen zich vaak over meerdere ruimtes. Ook hier heeft de middag een bepaalde indeling. Dit begint meestal met groente en fruit en een (gezamenlijk) drinkmoment.

Voorbeelden

- Op onze bso hebben we de afspraak dat de kinderen mogen spelen waarmee ze willen. Ze moeten wel eerst het speelgoed waar ze mee bezig waren opruimen voordat ze iets anders pakken. Iedereen let hier zoveel mogelijk op. Hier beginnen we al mee bij de jongste kinderen, zodat ze er snel aan kunnen wennen.
- Tijdens de vakantieopvang werken we regelmatig samen met de andere bso locaties. We zorgen ervoor dat er van elke locatie in ieder geval één bekend gezicht is voor de kinderen. De meeste kinderen kennen ook de pedagogisch medewerkers van de andere locatie, omdat we elke vakantie samenvoegen.
- Tijdens het fruitmoment wordt er verteld welke activiteiten er gedaan worden die dag. Dit biedt voor veel kinderen een houvast; ze weten zo waar ze aan toe zijn. Het is duidelijk wie de activiteit organiseert. De kinderen kiezen zelf aan welke activiteit ze mee willen doen of zelf iets willen kiezen. Het activiteitenplan geeft houvast, maar zorgt tegelijk ook voor variatie; de indeling is iedere middag hetzelfde, de invulling steeds anders. We maken voor een hele maand een activiteitenplan, maar daar kan vanaf geweken worden. Bijvoorbeeld als het heel mooi weer is, juist regent, of omdat de kinderen zelf met een activiteit komen.

We bevorderen positieve contacten tussen kinderen

Samen doen en samen spelen is leuk en ondersteunt de ontwikkeling. Ook botsen en voor jezelf opkomen horen daarbij. Kinderen leren van en met elkaar. We stimuleren onderling positief contact en samenspel. Waar nodig begeleiden we kinderen in het contact met anderen.

Voorbeelden

- Er worden bij ons op de bso vaak gezelschapsspellen gespeeld. De kinderen vinden dit erg leuk, maar ze komen ook voor 'problemen' te staan. Wat als er bijvoorbeeld iemand mee wil doen waar je eigenlijk nooit mee speelt? Wat als er onenigheid ontstaat over wie aan de beurt is? We laten de kinderen dit soort situaties zo veel mogelijk zelf oplossen. Soms komen ze er zelf niet uit en lossen we het samen op. We maken de kinderen duidelijk dat je ook kan spelen met andere kinderen en ondersteunen hen hierbij.
- De vierjarigen vinden het over het algemeen nog best moeilijk om echt samen te spelen; vaak spelen zij nog naast elkaar. Om het samenspel te bevorderen laten we de kinderen bijvoorbeeld een heel groot zandkasteel bouwen in de zandbak, een hut of een toren van kussens in de Jungleruimte of maken we met z'n allen een tekening. Hierbij moeten de kinderen overleggen; wie doet wat en wanneer.
- De groep van de Aapjes wordt veel gebruikt voor rollenspellen. We hebben een kraampje om dingen te verkopen, een huisje met verkleedkleding en een tafeltje. De ene keer wordt het kraampje gebruikt om groenten en fruit te verkopen, de andere keer is het een kerstkraam en het een andere keer wordt het gebruikt als foodtruck.

We stimuleren kinderen respect te hebben voor anderen en hun omgeving

Al vanaf de jongste leeftijd is je kind een onderdeel van de groep. Daarbij horen bepaalde afspraken en vaste rituelen die ons met elkaar verbinden zoals het beginlied van de dag. Maar ook voel je je onderdeel van een groep als je inbreng er toe doet. Dit zit 'm, net als thuis, in 'gewone zaken'; samen de tafel dekken, even helpen bij de afwas (een fantastisch moment om met water te spelen), het ene spel opruimen voor je het volgende weer pakt, spelregels bij voetbal of het knutselmateriaal zelf schoonmaken. Jong geleerd...

Voorbeelden

- We leren de kinderen om voorzichtig en met respect om te gaan met materialen uit de natuur. We leren hen geen takken af te breken of planten kapot te maken. We gaan wel eens op zoek naar insecten of andere beestjes. We laten de kinderen de beestjes bekijken met speciale bakjes met vergrootglazen. Na afloop laten de kinderen de beestjes weer los op de plek waar ze gevonden waren.
- Stoeien in de Junglegroep kan, maar we hebben duidelijke regels. Als een kind het stoeien niet meer leuk vindt, dan stimuleren we het om dit duidelijk aan te geven. Het zinnetje "Stop, hou op!" wordt hierbij vaak aangehaald. De kinderen gebruiken dit ook op school.

We werken samen met ouders en anderen uit de leefomgeving van de kinderen

Onze bijdrage aan de opvoeding en ontwikkeling van je kind staat niet op zichzelf. Eenkennigheid, zindelijk worden, veranderingen in het gezin; samen met jou als ouder stemmen we af hoe we je kind daarbij het beste kunnen begeleiden. Maar ook met scholen, sportverenigingen, de kinderboerderij in de wijk, bibliotheek om de hoek, voorlees opa's en -oma's hebben we contact. We willen een waardevolle omgeving creëren waarin elk kind de kans krijgt om zich positief te ontwikkelen en te zijn wie het is.

Voorbeelden

- Als er iets op school gebeurd is, laat de leerkracht dit aan ons weten. Wij bespreken vervolgens deze situatie tijdens het ophaalmoment met de ouder.
- Sommige ouders spreken we weinig; we zijn hier alert op en nemen regelmatig zelf initiatief om ook deze ouder te laten weten wat we doen op de bso en hoe het gegaan is met hun kind.
- We gebruiken foto's om ouders te laten zien wat we doen. Vaak wijzen ook de kinderen de ouders op deze foto's en vertellen over wat erop staat.

We bewaken de fysieke veiligheid van je kind

We hebben veel aandacht voor bewegen, buiten zijn en gezonde voeding. We doen zoveel mogelijk om ernstige ongelukken te voorkomen. Onze ruimtes, afspraken en werkinstructies zijn hier op gericht. Maar we willen en kunnen kinderen niet overal tegen beschermen. Ontwikkelen betekent ook de wereld ontdekken, klimmen en springen! Leren door vallen en opstaan. Vieze kleren en kleine ongelukjes, zoals schrammen of builen horen hierbij.

Voorbeelden

- De kinderen kunnen bij onze bso vrij stoeien in het stoeihok. Natuurlijk kunnen zij er ook rennen en springen. In het stoeihok hebben we de regel dat de schoenen uit gaan. Ook is de afspraak dat je niet met de kussens slaat of naar andere kinderen gooit.
- Bij het klimmen in de klimboom bij de speeltuin aan de Acaciastraat, laten we de kinderen zien hoe zij veilig kunnen klimmen. We hebben de regel dat de kinderen niet hoger mogen klimmen dan het hek dat naast de boom staat.
- Achterwacht
In situaties dat er heel weinig kinderen bij de bso aanwezig zijn en één pedagogisch medewerker voldoet, is altijd een tweede volwassene bereikbaar. Wij hebben de achterwacht geregeld met het kinderdagverblijf in ons gebouw. Op deze manier zijn er altijd minstens twee personen in de buurt. Als er iets gebeurt, kunnen we altijd naar beneden bellen.
In situaties dat er slechts één beroepskracht bij de bso wordt ingezet en er mag worden afgeweken van de beroepskracht-kindratio, zoals tijdens pauzes en aan het begin en eind van de dag, is er altijd een tweede volwassene in het gebouw aanwezig. Deze tweede volwassene is altijd een pedagogisch medewerker van het kinderdagverblijf. Zowel de pedagogisch medewerker van de bso, als van het kinderdagverblijf weten wie de tweede volwassene is.
- Vierogenprincipe
Dit principe is wettelijk verplicht voor kinderen van nul tot vier jaar. Dit betekent dat op elk moment de reële kans bestaat dat er een volwassene meekijkt of meeluistert met de beroepskracht. Hoewel dit voor de bso leeftijd niet wettelijk verplicht is, hebben we ervoor gekozen hier toch bij alle bso teams invulling aan te geven.
In onze bso realiseren we dit op de volgende manier:
In het gebouw is altijd ook een pedagogisch medewerker van het kinderdagverblijf aanwezig. Ook zijn de ruimtes transparant. Zo hebben we bijvoorbeeld doorkijkramen laten maken in het speeltoestel in de stoeiruimte. Ook lopen er regelmatig personeelsleden en ouders in en uit de ruimtes
De uitwerking van het vierogenprincipe hebben we besproken met de oudercommissie.